

Monumentnummer*: 468725

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 januari 1994
Kadaster deel/nr 82858/47

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Eelde	Tynaarlo	Drenthe

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Eelde	C			2401

Omschrijving**

Inleiding

LANDHUIS gebouwd in tradionalistische stijl op de plaats van een in 1922 afgebrand huis. De geschiedenis van huis Oosterbroek begint in de 16e eeuw als bronnen spreken over Steven Horenkens. Het huis heeft lang het recht van havezathe gekend. In de 18e eeuw krijgt mr. Tonco Modderman uit Groningen Oosterbroek in bezit. Via zijn dochter komt Oosterbroek voor 50% in bezit van Wiardus Hora Siccama. Door Hora Siccama werd in 1836 het oude huis Oosterbroek afgebroken en meer westelijke richting verrees een nieuw verblijf. In deze tijd werd aan tuinarchitect L. P. Roodbaard uit Leeuwarden opdracht gegeven om een tuinaanleg te ontwerpen; Roodbaard koos daarvoor de bestaande tuinaanleg, die was gebaseerd was op een gelijkbenige driehoek, als uitgangspunt. 'De benen van deze driehoek word gevormd door brede lanen. Deze zijn te zien op het kadastrale minuutplan van 1832 evenals een sterrebos en een vijver in de vorm van een gelijkbenige driehoek voor het oude huis (...). Waarschijnlijk is de aanleg in die vorm geïnspireerd op de aanwijzingen die Pieter de la Court van der Voort gaf voor de aanleg van een (kleine) tuin (in Bijzondere Aenmaerkingen over het aanleggen van... Leiden, 1737)' en 'Roodbaard transformeerde de gelijkbenige driehoekige vijver voor het oude huis in een slingerende langwerpige vijver achter het nieuwe huis. Tussen de paden langs deze vijver en de oevers projecteerde hij meest langwerpige bloemperken of heestergroepen. Een deel van de laan wilde hij tot eiland in de vijver transformeren, maar dit is waarschijnlijk nooit uitgevoerd. De berg die in de 18e eeuw in de as van het oude huis lag, aan de voet omgeven door een driehoekig bassin, heeft Roodbaard gebruikt als zichtbeëindiging, gerekend vanuit de voorzijde van het nieuwe huis. Het driehoekig bassin werd omgevormd tot slingerende vijver aan de voet van de berg. Golvende paden werden vanuit het huis naar de voet en naar de top van de berg geleid. Ook hierlangs zijn langwerpige bloembedden te zien. Langwerpige golvende gazons worden deze paden omsloten.' (C.S. Oldenburger-Ebbers: De geschiedenis van tuinen, parken en buitenplaatsen in Drenthe. In Ons Waardeel 91/6). Van deze aanleg zijn de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

rudimenten, symmetrische hoofdlanen en een landschappelijk aangelegd parkgedeelte, nog aanwezig. In 1922 werd het woonhuis door brand verwoest en een jaar later werd begonnen met herbouw. In opdracht van E.M.J. Hesselink vond een nadien nog verbouwing plaats waarbij de vensterindeling in de zuidgevel enigszins werd gewijzigd. Sinds 1969 zijn de gronden waarop de voormalige havezathe heeft gestaan, beschermd als rijksmonument (zie onder monumentnummer 45396). In 1977 werd het huis verkocht aan de Stichting Nieuw-Hooghullen.

Omschrijving

Het vrij gelegen woonhuis, bestaande uit een souterrain en een bouwlaag, is opgetrokken uit gepleisterde baksteen en wordt gedekt door een inzwenkend met pannen belegd schilddak met overstek; schoorstenen met kap. Symmetrische indeling met in het midden een natuurstenen stoep met gepleisterde bakstenen balustrades, deur met houten omlijsting; straalvormig bovenlicht; verhoogd middengedeelte met tonvormige kap; ramen met o.a. 4- en 6-ruits roedeverdeling.

Waardering

Landhuis van cultuurhistorisch belang vanwege de geschiedenis van het landgoed Oosterbroek; van architectuurhistorisch belang vanwege het ontwerp; van stedenbouwkundig belang vanwege de ligging in het te beschermen gezicht 'Landgoederengordel Eelde-Paterswolde'.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument